

NAČELO NEPOSREDNOSTI I ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU (2009)

REZIME: Autor analizira promene u pogledu konkretizacije načela neposrednosti koje je doneo Zakon o izmenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz decembra 2009. g. i konstatuje da je zakonodavac značajno proširio domet ovog načela: širenjem principa monokratskog suđenja u odnosu na kolegijalno suđenje, novim pravilima o funkcionalnoj nadležnosti, fikcijama o sporazumu stranaka o funkcionalnoj nadležnosti u toku parnice, pravilima o trenutnom vremenskom važenju noveliranog zakona, novim pravilima o posrednom izvođenju dokaza kad glavna rasprava počinje iznova, pravilima o aktivnoj ulozi suda u toku postupka, pravilima o obaveznom održavanju usmene rasprave pred sudom druge instance. Autor smatra da je novim zakonskim pravilima koja se odnose na novu funkcionalnu nadležnost sudijskih pomoćnika povređen ne samo princip neposrednosti, već i Ustav i princip podele vlasti. Nova zakonska pravila omogućavaju da sudijski pomoćnici, koji su državni službenici i pripadnici izvršne vlasti, iako nisu izabrani za sudije, mogu samostalno da preduzimaju sudske parnične radnje u određenim fazama postupka (u pripremnom postupku i u postupku po pravnim lekovima) i da upravljaju postupkom.

Ključne reči: načelo neposrednosti, parnični postupak

* Redovni profesor (u penziji), Pravni fakultet u Nišu